

Број захтева: .

Датум: .

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 46. ст.5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета", број 131/06), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације:

Истраживање деоничке и динамичке модалности у енглеском и српском језику

(пун назив предложене теме докторске дисертације

НАУЧНА ОБЛАСТ: .

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ: .

1. Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:

Тијана (Раде) Михић Пијетловић

2. Назив и седиште факултета на коме је стекао високо образовање: Филозофски факултет Универзитета у Бања Луци

3. Година дипломирања: 2001

4. Назив магистарске тезе кандидата: Модални прилози у српском и енглеском језику

5. Назив факултета на коме је магистарска теза одбрана: Филолошки факултет Универзитета у Београду

6. Година одbrane магистарске тезе: 2009

Обавештавамо Вас да је Наставно-научно веће Филолошког факултета

На седници одржаној 30. 6. 2010.

размотрило предложену тему и закључило да је тема

подобна за израду докторске дисертације.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

Прилог: 1. Предлог теме докторске дисертације са обrazloženjem.
2. Акт надлежног тела факултета о подобности теме за израду докторске дисертације

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће на седници одржаној 30. јуна 2010. године, донело је

ОДЛУКУ

Прихвата се с позитивном оценом извештај Комисије за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је мр Тијана Михић Пијетловић пријавила под насловом: "Изражавање деонтичке и динамичке модалности у енглеском и српском језику".

За ментора је изабрана др Ивана Трбојевић Милошевић, доцент.

Доставити:

- Именованом-ој,
- Ментору,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

Одлуком Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду, именоване смо у Комисију за одобрење теме коју је мр Тијана Михић Пијетловић пријавила под насловом „Изражавање деонтичке и динамичке модалности у енглеском и српском језику“. Пошто смо прегледале образложение које је поднела мр Михић Пијетловић, имамо част да Већу поднесемо следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Модалност као семантичка и прагматичка категорија представља стални истраживачки изазов како за лингвисте англистичке тако и других провенијенција. С једне стране, релативна сведеност граматичких/лексичких средстава за изражавање модалних значења, с друге њихова полисемичност и прагматичка разуђеност, а с треће њихова универзалност стално изискују промишљање у светлу различитих лингвистичких теорија. Мр Тијана Михић Пијетловић за тему своје дисертације предлаже систематско описивање, а потом контрастирање средстава којима енглески и српски језик изражавају деонтичка и динамичка модална значења, која неки аутори (Sweetser 1990, Talmy 1981, 1988) сматрају једним типом, тј. коренским (*root*) типом модалности, а који обухвата значења обавезе, дозволе и способности, наспрам епистемичких значења нужности, вероватноће и могућности.

За енглески, као и за српски и многе друге језике који припадају различитим породицама, карактеристичан је скуп глагола које одликује двосмисленост - они имају потенцијал за изражавање и епистемичких и деонтичких значења. Управо природа те везе између ових наизглед диспаратних значења, као и њена могућа универзалност представља најшири оквир за истраживача дескриптивне и контрастивне оријентације.

- 1) Lilly *must be back* by midnight. I told her so.
- 2) Lilly *must be back* already. There's her car in the garage.
- 3) Љиљана мора да се врати до поноћи. Рекао сам јој то.
- 4) Љиљана мора да се вратила. Ено њеног аута у гаражи.

За теоријски оквир свога рада мр Тијана Михић предлаже когнитивно-лингвистички модел чијом се применом у опису модалних значења може показати мотивисаност везе између наизглед различитих коренских и епистемичких модала, оваплоћена у метафоричком пресликавању из социофизичког у епистемички домен. Применом теоријских поставки овог модела доказује се „примат“ коренских у односу на епистемичка значења као њихова метафоричка проширења.

У тако постављеном истраживању у коме се полази од семантичке универзалије, јасно је да ће инвентар средстава којим се у језику/језицима то значење преноси далеко превазићи оквире микро-система модалних глагола, тј. да ће се обухватити средства глаголског начина, као и других граматичких категорија и класа речи.

Мр Тијана Михић Пијетловић полази од претпоставке о типолошкој сличности енглеског и српског када су у питању коренска модална значења. Своју претпоставку заснива на резултатима досадашњих контрастивних истраживања модалности, конкретно епистемичке, у енглеском и српском језику (Трбојевић 2004).

Циљ предложеног истраживања био би:

- Идентификација и опис средстава за изражавање коренске (деонтичке и динамичке) модалности у два језика;
- Поређење описаних средстава за изражавање коренске модланости у енглеском српском, узимајући коренски модалност као универзалију (*tertium comparationis*);
- Идентификација и опис односа у којима стоје енглески и српски језик у домену исказивања коренске модалности са циљем да се установе сличности, контрасти и разлике изумеђу два језика;
- Формулисање контрастивних правила / закључака на формално граматичком и семантичком нивоу на основу спроведене контрастивне анализе.

Мр Тијана Михић Пијетловић за ово истраживање предлаже паралелни корпус који би се састојао од дела англоамеричке књижевности и њихових објављених превода на српски језик, комбинован са примерима из два електронска корпуса енглеског језика –

Collins Cobuild и British National Corpus (BNC). Преводе примера обезбедили би јој професионални преводиоци, изворни говорници српског језика.

Мр Михић Пијетловић предлаже, дакле, као методолошки поступак, контрастивну анализу која, иако претендује да буде независна у мери у којој поређење облика два језика обавља у односу на трећи елемент поређења, тј. коренска модална значења, ипак јесте и једносмерна анализа у чијој се основи налази преводна еквиваленција.

Мр Михић Пијетловић приложила је и радну библиографију која садржи старија и новија релевантна дела из области истраживања модалности (у прилогу).

Систематски описи и истраживања модалности у енглеском језику веома су развијени, док су у науци о српском језику спровођена у мањем и мање систематичном опсегу. Стога смо мишљења да би оваква дисертација допринела даљим истраживањима модалности у српском језику и развоју типолошких и контрастивних истраживања. Стога предлажемо Научно-наставном већу Филолошког факултета да прихвати тему „Изражавање деонтичке и динамичке модалности у енглеском и српском језику“ коју је предложила mr Тијана Михић Пијетловић и да јој одобри израду докторске дисертације.

За руководиоца при изради дисертације предлаже се доц.др Ивана Трбојевић Милошевић.

У Београду,

Комисија:

19.јуна 2010.

1. Др Ивана Трбојевић Милошевић, доцент

2. Др Гордана Кораћ, ванр.проф.
3. Др Анђелка Игњачевић, доцент